

GARANCIA



AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezesszük

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV-FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

XIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2025. JÚNIUS



4. OLDAL

TERMÉSZET-
KÖZELI
GAZDÁLKODÁS
A RÁBA-VÖLGY-
BEN ÉS A
KEMENESHÁTI
CSEREN



7. OLDAL

TERMÉNY-
TISZTÍTÓK,
TÁROLÓK,
SZÁRÍTÓK
ÉS VETŐMAG-
ÜZEMEK FEJ-
LESZTÉSÉNEK
TÁMOGATÁSA



8. OLDAL

AZ ALAPÍTVÁ-
NYI KEZESSÉG-
VÁLLALÁS
SEGÍTI A
MEZŐGAZDASÁGI
BERUHÁZÁSOKAT

Interjú

AZ AGRÁRGARANCIA BIZTOSÍTTJA A GAZDÁLKODÓK KISZÁMÍTHATÓ FINANSZÍROZÁSÁT

A magyar agrárszektor az elmúlt időszakban és napjainkban is több nehézséggel szembesült. A hazai és nemzetközi piacok változása, a költségek emelkedése, a jövedelmezőségi viszonyok romlása, a környezeti feltételek átalakulása, valamint az ismétlődő krízishelyzetek a gazdálkodók fejlődési és finanszírozási helyzetét is átformálták. A támogatott vidékfejlesztési beruházások mindeközben nagy lehetőséget nyújtanak a vállalkozások versenyképességének széles körű növeléséhez. A problémák leküzdése és a fejlődési lehetőségek kiaknázása hangsúlyossá teszik a gazdálkodás és a finanszírozás biztonságos hátterének megteremtését. Ezen témákról beszélgettünk dr. Herczegh Andrással, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) ügyvezető igazgatójával.

Milyen meghatározó folyamatok befolyásolták az agrárvállalkozások működését?

Jól látható, hogy az agrárszektor az elmúlt években nehéz időszakon ment keresztül. A klímaváltozás miatt gyakoribbá váltak a szélsőséges időjárási körülmények, a gazdáknak szembe kellett nézniük a rendszeresen előforduló aszály- és fagykárok hatásaival is, amelyek drasztikusan befolyásolták terméseredményeiket, így jövedelmüket is. A szomszédban zajló háború teljes mértékben felborította a piaci viszonyokat. A mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, jelentősen megemelkedett energia- és inputanyagárakat nehezen tudták kigazdálkodni a vállalkozások, miközben az európai uniós intézkedések, valamint tervezett lépések tovább növelték a bizonytalanságot. A gazdálkodóknak mindezek mellett újabb krízishelyzettel kell megküzdeniük a sertéspestis és a madárinfluenza mellett megjelenő ragadós száj- és körömfájás-járvány kitörése miatt.

A hektikusan változó környezeti körülmények milyen hatást gyakoroltak a gazdák hitelezésére?

A gazdálkodók óvatosabbá váltak, amely a napi működésükben, valamint a fejlesztéseik megvalósításában is megmutatkozott. Mindeközben a bankok a korábbinál visszafogottabb hitelezési politikát kezdtek el alkalmazni, és szigorúbb feltételek mellett mérlegelték a finanszírozási kockázatokat. Az adott gazdasági körülmények között a hitelek drágábbak is lettek, melynek következtében az elmúlt években a mezőgazdasági és az élelmiszeripari hitelállomány stagnált, az ágazat hitelei jelenleg 1804 milliárd forintot tesznek ki. Ebben az időszakban tovább növekedett az Alapítvány szerepe, hiszen garantóriai tevékenységével mind a vállalkozások, mind a bankszektor számára stabilitást, kiszámíthatóságot nyújtott. Az AVHGA kezességvállalásával jelentősen javít

DR. HERCZEGH ANDRÁS



MINDEN ERŐFESZÍTÉSÜNK ARRA IRÁNYUL,
HOGY AZ ÉLELMISZER-GAZDASÁG
SZEREPLŐINEK FINANSZÍROZÁSI
FELTÉTELEIT JAVÍTSUK.

totta a gazdák hitelhez jutásának esélyeit, az évek óta stagnáló agrár-hitelállomány ellenére az Alapítvány a tavalyi évben mintegy 5 százalékos garantált hitelállomány-növekedést tudott elérni.

Elsősorban mely vállalkozások igényelhetik a kedvezményes díj alapítványi kezességet?

Az Alapítvány az agrárszektor egészének nyújt kezességet, vagyis az elsődleges mezőgazdasági termelők mellett az élelmiszeriparhoz és a tágabb agrobizniszhez tartozó vállalkozásoknak egyaránt. Sőt, vidékfejlesztési céllal más vállalkozók hitelezésében is szerepet vállal. Az AVHGA helyzete nagyban különbözik valamennyi hazai pénzügyi intézményétől, hiszen a mikrovállalkozások kiemelkedő számban szerepelnek az ügyfélkörében, annak közel 90 százalékát ők adják, és a garantált hitelek mintegy 70 százaléka 25 millió forint alatti mikrohitel. A széles banki partneri hálózatnak köszönhetően az Alapítvány kedvezményes kezessége az ország minden pontján elérhető a gazdák számára. Az AVHGA által támogatott vállalkozások legnagyobb számban Békés vármegyében működnek, a déli, valamint a délkeleti vármegyékben sokkal jelentősebb a kezességigénylés az ország nyugati és a középső részével szemben, ahol szintén jelen vannak az élelmiszergazdaságban tevékenykedő gazdaságok.

Az agrárszektor ágazatait tekintve milyen tendenciák figyelhetők meg?

A szántóföldi növénytermesztés a magyar mezőgazdaság meghatározó ágazata, és a bankok számára továbbra is ígéretesen hitelezhető tevékenység, azonban az ágazatot érő hatások miatt a kiválóan finanszírozható kategóriából jóra értékelődött át. Az uniós területalapú támogatásokkal kiegészített bevételek sem biztosítják azt a stabil jövedelembiztonságot, mint amilyen 5-10 évvel ezelőtt volt. A növénytermesztés költségei megemelkedtek, a piaci körülmények következtében pedig értékesítési árai mérséklődtek, amely a jövedelmezőségre kedvezőtlenül hatott. Az elmúlt években a takarmányárak csökkenése miatt az állattartók kezdtek relatíve jobb helyzetbe kerülni, viszont az ő tevékenységük is kockázatokkal terhelt, többek között a különféle állategészségügyi problémák megjelenése miatt.

A ragadós száj- és körömfájás-járványnak milyen következményei lehetnek az ágazat finanszírozásában?

Márciusban és áprilisban a járvány öt szarvasmarha-telepen jelent meg. Ebből négy érintett vállalkozás összesen 2,8 milliárd forintnyi hitelhez kapcsolódik alapítványi kezesség. Az AVHGA portfólióját tekintve a járvány által veszélyeztetett állattartó vállalkozások közel 3000 ügyfelet jelentenek, és nekik mintegy 105 milliárd forintos hitelhez nyújtottunk kezességet. A vis major helyzet mérséklésének érdekében a kormányzat az érintett adósok részére 2026. április 30-ig hitelmoratóriumot hirdetett meg. Az Alapítvány - az aszályhelyzetben már korábban is alkalmazott hitelmoratórium gyakorlatához hasonlóan - azonnal megkezdte az együttműködést a bankokkal a hitelek átütemezése, valamint olyan megoldások kidolgozása érdekében, amelyek biztosítják a tenyésztők finanszírozásának stabilizálását. Az AVHGA nem számít jelentős beváltási hullámról a járvánnyal összefüggésben, ugyanakkor számolni kell azzal, hogy a krízishelyzet következtében az állattartók beszállítóinak és feldolgozóipari vevőinek gazdasági helyzete, illetve hitelképessége is változhat. A magasabb kockázatok hatása az új hitel-felvételeknél is meg fog mutatkozni, azonban az Alapítvány a mostani helyzetben is segíteni kívánja az érintetteket, és finanszírozásukban remélhetőleg a bankok továbbra is partnerek lesznek.

Milyen támogatott finanszírozási konstrukciókat igényelhetnek az agrárvállalkozások?

A kormányzat felismerve, hogy az agrárszektor forrásigénye jelentősen magasabb más ágazatokénál, nagy hangsúlyt helyez

arra, hogy különféle kedvezményes finanszírozási megoldásokkal, támogatott hitelkonstrukciókkal segítse a szektor hitelezését. Az Agrár Széchenyi Kártyát 2011 óta vehetik igénybe az agrárvállalkozások, illetve néhány éve került bevezetésre a Széchenyi Beruházási Hitel kamattámogatott konstrukció, amelyek kifejezetten a mezőgazdasági és az élelmiszeripari vállalkozások hitelezésének elősegítését célozzák. A konstrukciók keretében az AVHGA eddig 50 ezer ügylethez biztosított kezességet. Mostanra már a két nagy hazai tulajdonú bank mellett valamennyi pénzügyi intézménynél igényelhetők az ASZK és ASZB hitelek. A hiteltermékek jelentős kamatkedvezményt és kezességi díjtámogatást biztosítanak az ügyfelek részére. Válsághelyzetekben az érintett gazdálkodók további kedvezményekben részesülnek, például a fizetési ütemezés átalakítása vagy többlettámogatás formájában. A támogatott agrárhitelek kialakításában a kormányzat és a finanszírozók számára is kihívást jelentenek azok az uniós szabályok, amelyek az agráriumot illetően mindig is speciálisak voltak, és jelenleg teljes revízió alatt vannak. A gazdálkodók számára fontos a legkedvezőbb megoldás kidolgozása és alkalmazása, és azért vagyunk, hogy mindig megtaláljuk a legjobb eszközöket a gazdák támogatására.

Miként támogatja az AVHGA az agrárium beruházásainak sikeres megvalósítását?

A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv (KAP ST) keretein belül az uniós források és az azt kiegészítő 80 százalékos nemzeti társfinanszírozás történelmi mértékű támogatási összeget biztosít a vidékfejlesztési beruházások megvalósítására. Annak kifejezetten örülök, hogy az Agrárminisztérium a pénzügyi intézményekkel együttműködve kidolgozott egy megoldást a projektekhez kapcsolódó agrárhitelezés költségeinek enyhítésére. A KAP ST lehetőséget nyújt arra, hogy a beruházások hatékony felhasználásának érdekében az agrárvállalkozások kamat- és garanciadíj-támogatást is igénybe vehessenek. A támogatási okirattal rendelkező gazdálkodók projektjük megvalósítási és fenntartási időszakában akár éveket fedezhetik a hitelfelvételük kapcsán felmerülő költségeket, amennyiben projektjük a 65 százalékos támogatási intenzitást nem haladja meg. Ez azt jelenti, hogy évekig nem kell kamat- és garanciadíjat fizetniük. Ennek a relatíve magas kamat-környezetben különösen nagy jelentősége van. Mint ahogyan a Vidékfejlesztési Programban, úgy a jelenlegi ciklusban is várható, hogy a beruházásoknál a gazdák többsége igényelni fogja az alapítványi kezességet, ezért lényeges, hogy az agrárkormányzat a kezességi díjat is átvállalja. Valamennyi agrárberuházás fontos, az agrárium összes területén erősíteni kell a versenyképességet. Az AVHGA azonban elkötelezett a gazdák széles körű támogatása iránt, így a KAP Stratégiai Terv hatékony forrásfelhasználásának és a beruházások sikeres megvalósításának érdekében a projektekhez kapcsolódóan akkor is két évig díjmentességet biztosít, ha a vállalkozás nem pályázott, vagy valamilyen oknál fogva nem jogosult garanciadíj-támogatásra. A kezességvállalás díja a két évet követően is csupán 0,16 százalék.

A gazdák a jövőben is számíthatnak az AVHGA támogató szerepvállalására?

Az Alapítvány küldetésének megfelelően a továbbiakban is támogatni kívánja az agrárágazat működésének és fejlődésének finanszírozását, hiszen a versenyképesség erősítése a magyar agrárszektor előrelépésének kulcskérdése. Minden erőfeszítésünk arra irányul, hogy az élelmiszer-gazdaság szereplőinek finanszírozási feltételeit javítsuk, és megtaláljuk számukra a legkedvezőbb megoldásokat. Az ország gerincét a vidék adja, így a KKV-k segítése kiemelt jelentőséggel bír, azonban a szektor hatékonyságának és sikerességének érdekében valamennyi szereplőt támogatni szükséges. Az agrárvállalkozások, a kormányzat, valamint a pénzügyi intézmények a jövőben is számíthatnak az AVHGA finanszírozást elősegítő, stabilizáló szerepvállalására.

Finanszírozás

AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2024-BEN - ALAPÍTVÁNYI SZEREPVÁLLALÁS AZ ÁGAZATI FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) adatai alapján 2024-ben különféle jogcímenen összesen mintegy 1256 milliárd forint agrár- és vidékfejlesztési támogatáshoz jutott az agráragazat. A teljes támogatási összeg közel 62 százaléka (kb. 778 milliárd forint) európai uniós forrásból, míg mintegy 38 százaléka (kb. 478 milliárd forint) hazai társfinanszírozásból származott.

Az 2024. évi agrár- és vidékfejlesztési támogatásokban a vidékfejlesztési és halászati programok kifizetései voltak a legnagyobb részesedése (46,6 százalék), a folyósított támogatás elérte az 586 milliárd forintot. Ezen belül a Vidékfejlesztési Program keretében hozzávetőlegesen 396 milliárd forint, a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv forrásaiból pedig kb. 179 milliárd forint kifizetése teljesült a tavalyi évben. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Programban 1,3 milliárd forinthez jutottak a gazdálkodók. A termelőknek nyújtott közvetlen támogatások

az összes agrártámogatás 43,3 százalékát tették ki, így 544 milliárd forint kifizetésére került sor. A nemzeti támogatások a kifizetések közel 8 százalékát jelentették, majd 100 milliárd forintot kaptak a kedvezményezettek 2024. december 31-ig. Piaci és egyéb támogatásként pedig a teljes támogatási összeg kb. 2 százalékát, mintegy 28 milliárd forintot folyósítottak.

A főbb élelmiszer-gazdasági területek támogatottságát vizsgálva kitűnik, hogy a szántóföldi növénytermesztők kapták a támogatások kb. 36 százalékát, az állattenyésztők a támogatások több mint 17 százalékát használhatták fel, a kertészetek, illetve az élelmiszeripar részesedése pedig 4-4 százalék volt.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kiemelt figyelmet fordít az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozásokra, hogy azok a legkedvezőbb feltételek mellett juthassanak hozzá a szükséges forrásokhoz.

Az agrárgaranciának köszönhetően hatékonyabban használhatják ki a támogatási lehetőségeket is. A mezőgazdasági, illetve az élelmiszer-feldolgozáshoz kapcsolódó beruházási projektek finanszírozásában az elnyert támogatások és a gazdálkodók saját forrása mellett kiemelkedő szerepe van a hitelezésnek és az azt kiegészítő alapítványi kezességnek. A támogatott és/vagy saját erőből megvalósuló vállalkozói fejlesztések banki hitelforráshoz jutásában, valamint a nyertes vidékfejlesztési pályázatokhoz kapcsolódó projektek megvalósításában az AVHGA kedvezményes kezességvállalása a finanszírozást segítő, stabilizáló szerepet lát el. A kezesség a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez egyaránt kapcsolódhat. Az alapítvány fontos szerepet lát el a bankok által megköveteltnél gyakran szerényebb fedezettel rendelkező, különféle méretű mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások hitelezésének lehetővé tételében.

Támogatás

A TAVASZI FAGYKÁROK ENYHÍTÉSE

Az agrárkár-enyhítési rendszer lehetőséget biztosít a tavaszi fagy által okozott károk részbeni kompenzálására. A tavaszi fagykárrel érintett gazdálkodóknak elektronikus kárbejelentést kell tenniük az agrárkár-megállapító szerv (a vármegyei kormányhivatal) részére, amely szükséges ahhoz, hogy a termelők a károk miatt a későbbiekben kompenzációt kapjanak. Tavaszi fagykár akkor keletkezhet, ha a kockázatviselés helyén a tavaszi időszakban a talajszinttől számított kettő méter magasságban mínusz 2 °C vagy annál alacsonyabb hőmérséklet állt fenn. Erről a HungaroMet honlapján lehet tájékozódni.

A fagy okozta hozamcsökkenés miatti kárbejelentést alapesetben a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül kell megtenni, de mivel a bejelentés határideje az egységes kérelem benyújtásának időszakára esik, ezért a bejelentési határidő legkésőbb 2025. május 31-ére tolódik ki. A kárenyhítő juttatások mértéke ezután kerül meghatározásra, amelyet befolyásol, hogy a gazdálkodó rendelkezik-e mezőgazdasági biztosítással és tagsággal a krízisbiztosítási rendszerben. Ezek megléte esetén jogosult ugyanis a termelő a maximális mértékű kárenyhítésre.

A kárenyhítő juttatás összegének megállapításánál az a mezőgazdasági biztosítás fogadható el, amely már az első káresemény bekövetkezése előtt létrejött. A mezőgazdasági termelőknek ezért célszerű időben megkötniük a szükséges növénybiztosítást, melynek díjához az állam jelentős mértékű támogatást is nyújt.



Interjú

TERMÉSZETKÖZELI GAZDÁLKODÁS A RÁBA-VÖLGYBEN ÉS A KEMENESHÁTI CSEREN

A szülői és nagyszülői példát követve gazdálkodik, de a saját gazdaságát építve és bővítve, továbbá arra is ügyelve, hogy területein a nagyüzemi gazdálkodás előtti, természetszerű állapotokat visszaállítva dolgozzon. A tíz év alatt folyamatosan és szervesen növekvő vállalkozását *Szabó Máté Tamás* mutatja be.

Szabó Máté Tamás: A Sárvár melletti Ostffyasszonyfán és Csöngén gazdálkodom, főtevékenységem a szántóföldi növénytermesztés és a hozzá kapcsolódó bér munkák, de mellette foglalkozom állattenyésztéssel is. Magyar tarkát tartok, törzstenyészetem van, és az idei évtől már a génmegőrzési programban is benne vagyok. Ezeken felül pedig egy kis területen erdőgazdálkodást is folytatok.

Mikor indult a vállalkozása?

Közel tíz éve kezdtem el a vállalkozásomat, de már az előtte való években is gazdálkodtam, azonban akkor még csak minimális területen. 2016-ban kaptam vissza egy nem egészen 20 hektáros családi szántót, és mivel ebben az időszakban még nem rendelkeztem gépparkkal, ezért bér gépeket, illetve bér munkaszolgáltatást vettem igénybe a terület megművelésére. Jelenleg már 150 hektár szántón gazdálkodok, amelynek túlnyomó része, több mint 100 hektár saját tulajdon. A nagyobb változás 2020-ban következett be, amikor az egykori téesz utódjának lejártak a bérleti szerződése, amely számomra lehetőséget teremtett a földvásárlásra.

Mi ösztönözte arra, hogy agrárvállalkozóvá váljon?

A szüleim és a nagyszüleim is mezőgazdálkodással foglalkoztak. Az egyik nagyapám a téeszben traktorozott alkalmazottként, a

másik pedig nyugdíjasként tartott otthon néhány disznót, és szőlőültetvénye is volt. Az ő példájukat követve választottam azokat a mezőgazdasági tevékenységeket, amelyekben dolgozom.

A mezőgazdaság iránti szeretet határozta meg tanulmányait is?

Igen, tanulmányaim is az agráriumhoz kapcsolódnak, a szakma kiváló tanulója voltam, számos országos szintű versenyen is jó eredményeket értem el. A tanulást azóta sem hagytam abba, most szerezem meg a 17-ik szakmámat, hogy a gazdálkodásomat segítse a széles körű szaktudás. Az egyik egyetemre is felvételt nyertem, azonban azt már nem volt lehetőségem elvégezni, ugyanis elkezdtem dolgozni a Bábolna Tetra Kft.-nél, először állategészségügyi technikusként, majd rá pár hónapra telepvezetői pozícióba kerültem két telepen is.

A telepvezetői pozícióból hogyan lett a saját gazdaságát vezető ember?

Már két éve telepvezetőként dolgoztam, amikor jött egy lehetőség, hogy nyáron el lehetett menni bér gépekkel szalmát bálázni. Otthagytam a telepvezetői állásomat, és három hónapra, amíg a nyári szezon tartott, elmentem bálázni. Elmondható a munka kapcsán, hogy jól sikerült az év, hiszen közben a földeken is arattam, és a két év alatt sikerült megnövelni a megtakarításaimat. Ekkor először erdőterületeket vettem, és amikor nem volt kint a szántón munka, az erdőgazdálkodással foglalkoztam. Így ment ez 2016-tól 2020-ig, ekkor léptem szintet a 20 hektárról majdnem 150 hektárig. Ebben az időben vettem fel az első hitelemet is, ezáltal volt lehetőségem megvenni közel 60 hektárt az OTP Bank és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány segítségével.

Mindeközben szüksége volt gépbeszerzésre és forgóeszköz-finanszírozásra is?

Igen, még 2017-ben nyertem a fiatal gazda pályázaton, és abból a nem egészen 10 millió forintból fizettem a kezdő részletét egy 190 lóerős, viszonylag új és modern Valtra erőgépnél, amit azért vettem, hogy ne bér gépekkel kelljen dolgoznom. Az év végén megkaptam a támogatói okiratot, majd 2018 elején az támogatási összeget is, majd azt a nyári munkák bevételeivel kiegészítve sikerült augusztusban megvásárolni az említett gépet. A következő év elején vettem még egy nagy pótkocsit, és 2019-ben már saját gépekkel dolgoztam. A későbbiek során talajművelő eszközöket is beszereztem, így ősszel már tudtam a saját területeimen felül bérbe is végezni talajmunkákat. Azáltal, hogy lízingeltem gépeket, és mellette már voltak sajátjaim is, sokkal kedvezőbb helyzetbe kerültem anyagilag, mint amikor béreltem a gépeket.

Milyen kultúrákkal foglalkozik a szántóterületen?

Viszonylag egyszerű a vetésszerkezet, van szójám és búzám, illetve vannak legelőim és kaszálóim. Azt tudni kell, hogy az a terület, ahol gazdálkodok, nagyon szélsőségesnek mondható, hiszen a



SZABÓ MÁTÉ TAMÁS GYERMEKEIVEL



**2019-BEN MÁR SAJÁT GÉPEKKEL DOLGOZTAM. A KÉSŐBBIEK
SORÁN TALAJMŰVELŐ ESZKÖZÖKET IS BESZEREZTEM, ÍGY
ŐSSZEL MÁR TUDTAM A SAJÁT TERÜLETEIMEN FELÜL BÉRBE
IS VÉGEZNI TALAJMUNKÁKAT.**

földek részben a Kisalföldön, a Rába völgyében helyezkednek el, részben pedig a Kemenesháton, amit mi csak Csernek mondunk. A cseri talajok nagyon homokos, vöröskavicsos, rossz vízháztartású területek. Ezeken kalászos, illetve szója nem termelhető rentábilisan, így az itteni szántóterületeket visszaforgatom legelő, illetve kaszáló kultúráknak, a lucernát kaszálom, a füves keverékeket meg vagy legeltetem, vagy szintén kaszálom. Benne vagyok az AKG-programban, de jelentős szempont, hogy nem azért kezdek el valamit csinálni, hogy azért támogatást kapjak, hanem igyekszem ahhoz igazítani a támogatások igénylését, amit csinálók. Az pedig nemcsak költséghatékonysági és környezeti, hanem állategészségügyi szempontból is fontos, hogy magam termelem meg a takarmányt, az ellátási láncban nincs pluszban egy takarmánykészítő cég, egy kereskedő és egy szállítómányozó. Az is lényeges számomra, hogy a területi adottságoknak megfelelően termeljek, vagyis nem szennyezem a természetet például gázolajjal, hanem a tévesz-idők előtti, természetközeli környezetet próbálom visszaállítani, mert úgy gondolom, hogy bizonyos szempontokból a természet sokkal okosabb nálunk, és jobban tudja, hogy mire van szüksége. Nekünk pedig ezeket a folyamatokat kell megtanulni, és megpróbálni nyereségesen beinjektálni a gazdaságunkba.

Miként sikerül nyereségesen működtetni a gazdaságát?

Lehet ezt nagyon jól is csinálni, csak nem ágazati szinten egy-egy növényre vetítve kell gondolkodni, hanem komplexen kell látni az egész gazdaságot. Én tartom az állatokat, a szaporulattal együtt 40 magyar tarkám van, ezek tenyészállatok, jár értük plusz támogatás az őshonos programban. Mivel kint vannak a legelőn az állatok, ott trágyáznak, ami növeli a termőképességet, és mivel nem kell kiszállítanom a szántóra a trágyát, nincs plusz gázolaj-költségem. Ráadásul egy természetközeli tartásmódban tartott állatok sokkal jobb az immunitása és az életpályára vetített teljesítménye is.

Milyen tervei vannak a jövőre vonatkozóan?

Éppen folyamatban van egy földvásárlási ügyletem, és szeretnék még 100-150 hektár földet vásárolni, amihez szükséges a bank és az AVHGA támogatása. Arra a szintre szeretnék felfejleszteni, hogy mire a három gyermekem felnő, és úgy döntenek, hogy szeret-

nének a gazdálkodásban részt venni, illetve előbb-utóbb tovább vinni, addigra olyan erős lábakon álljon a gazdaság, hogy képes legyen három családot eltartani. Ehhez el kell érnem egy olyan gazdálkodási méretet, ahol már piaci szereplőként is meghatározó tényező vagyok. Tavaly például önerőből építettem egy magtárt, és számokkal igazolhatóan sokkal gazdaságosabb számomra így, mint ha elvinném a terményt bármelyik környékbeli kereskedőnek. Ugyanez a helyzet a marhánál. Ha van egy kamiontételnyi eladó borjam, sokkal jobb árat tudok értük elkérni, mint ha csak 1-2 vagy akár 10 darabot értékesítenék.

A fejlesztéseknek köszönhetően tudta tehát jelentősen bővíteni vállalkozását?

Igen, és a további fejlesztésekkel is ez a célom. Az OTP Banknál igényeltem Agrár Széchenyi Kártyát, továbbá annál a cégnél, amelytől az inputot vásárolok, hitelkeretem is van, tehát egy integrátoron keresztül dolgozom, azonban nem a sztenderd növény-termesztésben gondolkodom. Nagyon ritkán kell műtrágyát is alkalmaznom, részben a szerves trágya miatt, részben pedig azért, mert van egy biogázüzem, amelynek szolgáltatás keretében a hígtrágya-kijuttatást végzem, illetve a saját földjeimre is hordom a fermentlét, amivel tudom növelni a földem termőképességét.

Milyen vállalkozási formában tevékenykedik?

Az egyéni vállalkozást most szüneteltetem, őstermelők családi gazdasága formában gazdálkodom, és emiatt semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem ér a hitelintézeteknél a társas vagy egyéni vállalkozásokhoz képest. Azt még el kell mondanom, hogy augusztusban töltöttem a 29-et, és a családom, a szüleim, valamint a nagyszüleim nélkül nem tudnám ilyen sikeresen vezetni a gazdaságot. Nincs főállású alkalmazottam, a 76 éves nagyapám az, aki a mai napig segít a mezőgazdasági teendők elvégzésében. Az újonnan vásárolt, legmodernebb gépeket is képes ennyi idősen megtanulni és nagyon jól kezelni. A feleségem szerencsére nagyon családcentrikus, és ellenére annak, hogy a sok munkánk miatt én jóval kevesebb időt tudok tölteni a gyerekekkel, igyekszem nekik a jó példát átadni. Kijönnek velem a marháinkhoz, valamint az erdőbe, és úgy veszem észre, hogy fogékonyak a gazdálkodással kapcsolatos dolgok iránt, és mi is azt próbáljuk nekik átadni, hogy ez a valódi érték, nem pedig a digitális világ.

Támogatás

BORÁSZATOK TÁMOGATÁSA

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a szőlő- és borágazatban hasznosított gépek, technológiai berendezések és informatikai eszközök beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 13/2024. (IV. 4.) AM rendelet alapján a hazai borászatok 2025-ben is jelentős összegű finanszírozási forráshoz juthatnak. A beruházási támogatás akkor nyerhető el, ha a fejlesztés a borászati üzem szőlőfeldolgozó, borkészítési vagy palackozási kapacitásának bővítésével, illetve a piaci igényekhez való alkalmazkodást segítő korszerűsítéssel hozzájárul a versenyképesség növeléséhez.



A támogatható tevékenységek az alábbiak:

- › a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő- vagy habzóbor-készítéshez, bor, pezsgő vagy habzóbor kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszerezéséhez kapcsolódó, új, első üzembe helyezésű borászati gép beszerzése, új, első üzembe helyezésű technológiai rendszer kialakítása, továbbá a szőlészeti és borászati tevékenységekhez és a termékek forgalmazásához kapcsolódó adatszolgáltatási, bejelentési, nyilvántartási kötelezettségek teljesítése, illetve az ügyvitelt és vállalatirányítást szolgáló hardver és szoftver beszerzése, fejlesztése;
- › a szőlőfeldolgozáshoz, valamint a borászati technológiához kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz, anyagtovábbításhoz, raktározáshoz, illetve csomagoláshoz kapcsolódó, új, első üzembe helyezésű borászati gép beszerzése;
- › a borászati üzem üzemeltetését szolgáló új napelem- vagy napkollektorrendszer beszerzése és üzembe helyezése.

A mostani borpiaci évben az érintett borászatoknak 2025 márciusában kellett benyújtaniuk támogatási kérelmüket. Egy kérelmező csak egy támogatási kérelmet adhatott be. Az elérhető támogatás a már végrehajtott borászati beruházás ráfordításainak legfeljebb 50 százaléka és maximum 100 millió forint lehet. A támogatási kérelmek elbírálása megkezdődött, a támogatásokról várhatóan 2025. július 15-éig hoznak döntést.

A VIDÉKI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

A KAP Stratégiai Terv „Vidéki infrastruktúra-fejlesztések támogatása tanyákon” című (KAP-RD42-1-25 kódszámú) pályázati felhívására várhatóan 2025 szeptemberétől lehet majd pályázni. A kiírás célja a tanyák kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésének segítése annak érdekében, hogy javuljon a vidéki településeken élők életminősége, valamint erősödjön a vidék lakosságmegtartó képessége. A települések peremvidékein élő tanyasi lakosság számára kiemelt fontosságú az alapvető szolgáltatások biztosítása és a mindennapi élet megkönnyítése. A tanyák alapvető szolgáltatásokkal való ellátottságának elválaszthatatlan részét képezi a tiszta ivóvízhez való hozzáférés, a villamosenergia- és a szenny-

víz-hálózat megléte. A konstrukció támogatja a villamosenergia-ellátást biztosító, a megújuló energia felhasználását lehetővé tevő, a háztartási léptékű ivóvízellátást és szennyvízkezelést szolgáló fejlesztések megvalósítását. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 15 milliárd forint. A vidéki térségben található tanyán élő és gazdálkodó magánszemélyek adhatnak be támogatási kérelmet. A vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke, a megvalósított fejlesztéstől függően, az elszámolható költségek 80-95 százaléka lehet. Az elérhető támogatás - ugyancsak a megvalósított fejlesztések jellegéhez igazodva - pályázónként legfeljebb 12-25 millió forintot érhet el.



AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezkeskedünk



Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingósággal vagy ingatlanal rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu



Támogatás

TERMÉNYTISZTÍTÓK, TÁROLÓK, SZÁRÍTÓK ÉS VETŐMAGÜZEMEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében 2025 tavaszától négy-négy szakaszban nyújthatók be pályázatok a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének komplex támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-1-25 kódszámú) és a „Terménytisztítók, tárolók, szárítók, vetőmagüzemek fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-2-25 kódszámú) felhívásokra.

A klímaváltozás terméseredményekre és -minőségre kiható és fokozódó globális hatásainak, a világpiaci áringadozás és az energiafüggőség következményeinek ellensúlyozása érdekében kiemelt jelentősége van a megfelelő színvonalú termelési rendszerek, illetve tárolási technológiák alkalmazásának. A szóban forgó felhívások támogatást nyújtanak a megtermelt szántóföldi termények tárolási, szárítási és tisztítási kapacitásainak fejlesztéséhez, új üzemek létesítéséhez, valamint a meglévő üzemek korszerűsítéséhez. A pályázati kiírások lehetőséget biztosítanak továbbá a megújuló energiaforrások alkalmazásának ösztönzésére, felújítás esetén pedig az energiahatékonyságot növelő technológiák alkalmazására.

A vetőmag-feldolgozás fejlesztésének kiemelt célja a magas csíráképesség és a vetőmag tisztaságának fenntartása. A felhívások segítséget nyújtanak a vetőmagüzemek gépeinek, műveleteinek, folyamatainak modernizálásához, valamint a környezet-kímélő technológiai berendezések beszerzését célzó fejlesztések megvalósításához.

Támogatási kérelmet mezőgazdasági termelők vagy azok tagságával működő szövetkezetek, szociális szövetkezetek, illetve állami elismeréssel rendelkező együttműködések nyújthatnak be.

Az első kiírás esetében a teljes támogatási keretösszeg 35 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 100 millió, legfeljebb egymilliárd forint. A kérelmeket 2025-ben május 28-tól június 24-ig két szakaszban, majd 2026 elején további két ütemben lehet beadni. A második kiírás esetében a támogatási keretösszeg összesen 15 milliárd forint, az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 100 millió forint. A kérelmeket 2025-ben négy szakaszban, így áprilisban és májusban, illetve novemberben és decemberben lehet benyújtani. A támogatás mindkét kiírásnál alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehet. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatóságának érdekében, de a támogatási intenzitás mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot.



AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉG KIEMELKEDŐ SZEREPE AZ AGRÁRGAZDASÁGI KRÍZISHELYZETEK KEZELÉSÉBEN

A magyar agrárium az elmúlt években számos kihívással szembesült. Ezek közé tartoznak a Covid-járvány hatásai, az ellátási láncok akadozása, az esetenként súlyos méreteket öltő aszály és fagykár, az orosz-ukrán háború következtében megnövekedett ráfordítási költségek és piaci zavarok. Az ágazatot emellett állategészségügyi problémák is sújtják, mint a sertéspestis és a madárinfluenza folyamatos fenyegetése, valamint a ragadós száj- és körömfájás megjelenése. Bebizonyosodott, hogy az ágazat szereplői szakszerűen és fegyelmeyzetten viszonyulnak a kialakult válsághelyzetekhez, így a mostani állategészségügyi kihívásokhoz is. Egyértelművé vált továbbá, hogy a kormányzati segítség (például a károk költségvetési forrásokkal történő ellensúlyozása, az állatállomány pótlásának támogatása, a bérköltségek átmeneti és a járványügyi költségek átvállalása stb.) és a speciális finanszírozási megoldások (hitelmoratórium, kedvezményes hitelekhez való hozzájutás segítése stb.) is elengedhetetlenek ahhoz, hogy a

gazdálkodók folytathassák, újraindíthassák gazdálkodásukat, vagy megvalósíthassák tervezett, esetleg már megkezdett fejlesztési projekteiket.

A krízishelyzetek kezelésében kiemelt jelentőségű a gyors és határozott intézkedések következetes végrehajtása, amely nemcsak az érintett gazdálkodóktól, hanem a finanszírozóktól is alkalmazkodást követel. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) banki hitelezést megalapozó kezességvállalására a korábbiakban és a mostani állategészségügyi vészhelyzetben is lehet számítani. A száj- és körömfájás-járvány által okozott helyzet gazdasági kezelésének érdekében módosult az Agrár Széchenyi Kártya termékeinek jogi hátterét biztosító rendeletet, így a hitelkonstrukció többek között kamatmentes hitellel és kapcsolódó ingyenes kezességvállalással is segíti az érintett állattartók és exportőrök finanszírozását.

RÖVID ELLÁTÁSI LÁNCOK FEJLESZTÉSE

A KAP Stratégiai Tervben 2025 májusától több szakaszban nyújthatók be pályázatok az „Rövid Ellátási Láncok fejlesztése” című (KAP-RD49-1-25 kódszámú) felhívásra. A rendelkezésre álló teljes támogatási keretösszeg 1,6 milliárd forint. A felhívás a termelők, feldolgozók és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok létrehozásával olyan együttműködések kialakítását támogatja, amelyek a termelők számára méltányos megélhetést biztosítanak, a fogyasztók részére pedig a bizalom alapuló élelmiszerellátást támogatják. A konstrukció célja a helyi termelés és értékesítés folyamatainak kialakítása, valamint a helyi gazdaság és a vidéki közösségek megerősítése. A támogatás igénybevételével az együttműködésben részt vevők közös műveltervre alapozott értékesítési formákat alakítanak ki, amelyek a termelők közös és közvetlen piacra jutását szolgálják.

A támogatási kérelem benyújtására kizárólag konzorciumi formában van lehetőség, amelynek legalább négy, egymástól gazdaságilag és jogilag független együttműködő taggal kell rendelkeznie. A konzorciumban részt vevő tagok legalább felének mezőgazdasági termelőnek kell lennie (őstermelő, mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozó, szociális szövetkezet). A vissza nem térítendő támogatás maximális mértéke, a megvalósított tevékenységtől (például a rövid ellátási lánc együttműködés szervezése, létrehozása, működtetése; immateriális javak beszerzése; szabadalmak és védjegyek megszerzése; tároló és más épületek bérlete, átalakítása; új eszköz beszerzése stb.) függően az elszámolható költségek 65-100 százaléka lehet. Az elérhető támogatás pályázónként legfeljebb 70 millió forint lehet.

AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS SEGÍTI A MEZŐGAZDASÁGI BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁST



Az agrárszektor korszerűsítésének, valamint hatékonyabbá tételének kiemelt jelentősége van abban, hogy a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások versenyképessége, valamint a vidéki életszínvonal növekedése elérhetővé váljon. Hosszabb távon is kulcsfontosságú, hogy miként segíti a most rendelkezésre álló támogatási forrás a agrárvállalkozások fejlesztési terveinek, beruházásainak sikeres megvalósítását, és így a hazai és nemzetközi piacokon való helytállását.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2024-ben a mezőgazdasági beruházások teljesítményértéke folyó áron 670 milliárd forintot tett ki. Az agrárberuházások hagyományosan szorosan kapcsolódnak a támogatási lehetőségek alakulásához. A tavalyi évben az új uniós fejlesztési időszak nyertes vidékfejlesztési projektjei még csak kisebb mértékben jelentek meg a piacon, a fejlesztések tömeges megvalósítása az előttünk álló időszakban várható. A projektek mielőbbi megvalósítását támogatja, hogy az elmúlt hónapokban a KAP Stratégiai Terv keretében több, a beruházásokat segítő kiírásnál (például a kisebb méretű élelmiszeripari szereplők és az állattartó telepek esetében) már a

támogató okiratok is kiadásra kerültek. Az elkövetkező hónapokban pedig további (például öntözésfejlesztési, precíziós gazdálkodási stb.) beruházásokhoz kapcsolódó támogatási kiírásokra nyújthatják be igényeiket a szektor vállalkozásai.

A fejlesztések eredményes megvalósítása a gazdálkodók saját forrásaira és hiteleire, illetve a pályázati nyertesek esetében a támogatás felhasználására is támaszkodik. A beruházások sikeres megvalósításához az állam és a bankszektor szerepvállalása is szükséges. Az elmúlt időszakban még inkább felértékelődött az agrár garancia szerepe a finanszírozáshoz történő hozzáférés szempontjából, mivel a banki hitelek jelentősen megrágtak, valamint a nagyobb ágazati és geopolitikai kockázatok hatására a pénzügyi intézmények jóval óvatosabban járnak el a gazdák hitelezésében. Az agrárium szereplőinek versenyképes, stabil működését jelentősen segíti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a projektek létrehozásának és fenntartásának hitelezésénél is igénybe vehető. Az AVHGA kezességvállalásával könnyebb teszi a forrásokhoz történő hozzájutást, például azáltal, hogy a gazdálkodók hiteligénylésekor az esetleges fedezethiány csökkenthető, vagy más fedezetek kiválthatók, és a hitelért folyamodók kedvezőbb feltételekkel (nagyobb hitelösszeg, alacsonyabb kamat, hosszabb futamidő) juthatnak hozzá a fejlesztések megvalósításához szükséges forrásokhoz. A KAP Stratégiai Tervben a maximális támogatási intenzitás úgy került megtervezésre, hogy a vissza nem térítendő támogatás a beruházási költségeken túl a kapcsolódó külső finanszírozás költségeire is igénybe vehető legyen. A fejlesztési pályázatoknál a legfeljebb 65%-os támogatási intenzitásból maximum 50% beruházási támogatásként; maximum 10% a támogatott beruházást finanszírozó hitelhez kapcsolódó kamattámogatásként; maximum 5% pedig az AVHGA kezességvállalási díjához adott kezességi díjtámogatásként vehető igénybe.